

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Dn. Conradi Clingii Theologi Et Ecclesiastae Celeberrimi
(dum vixit) apud Erphordiam Turingiæ, Catechismus
Catholicus, summam Christianæ institutionis III. libris
succinctim complectens**

Klinge, Konrad

Coloniae, 1570

VD16 K 1309

An catholicus copulari possit matrimonialiter sectariæ. tit. 131

urn:nbn:de:hbz:466:1-29452

coniugium & cubile impollutum, fornicatores autem punit Deus & maledicit.

Quartò, tria sibi mutuò debēt coniuges legitimi propter Christū, Primò, reuerentiā & honorem, alter alterum contemnat, non propter voluptatem, sed propter Deum. Sic inquit Petrus 1. Pet. 3. Viri cohabitent suis vxoribus: non relinquunt, neque in postasiam currant. Secundò, condescendant illis aliquantulum, tanquam infirmiori vasculo, respectu viri: non statim contumelijs afficere, plagis onerare, illisque maledicere. Tertiò, honorem impartiantes, tanquam & cohæredibus gratiæ vitæ. E dixerit honorent mulieres maritos, sicut Sara Abraham vocat dominum, &c.

Secundò, adiutorium: ambo enim laborare ex æquo debent. Nam Deus Genes. 1. Faciamus Adam adiutorium simile sibi, Ideò si alter coniugum aliquid afferat ex domo, alter verò inferat, equi non ex æquo trahunt currum, &c.

Tertiò, timorem Dei, nè in vitijs carnalibus contra rationem agant, se peccatis Sodomiticis, inquinant, sicut Apostolos Roman. 1. describit: & suspicemus pueros varijs infirmitatibus afflictos, vt apostplexia, morbo Valentini. &c. Vbi Deus punit peccata parentum. Ideò sic debes viuere cum vxore, sicut decet, non sicut equus & mulus, vbi nullus est timor aut sintellectus.

*IN CATHOLICVS COPV-
lari possit matrimonialiter seclaria,*

TITVLVS CXXXI.

Primò, Deus prohibuit Iudeis, vt non sociarent coniugia cum gentibus, nè desponsarent inuicem suos liberos. Nā genitium mulieres seducēt filium tuum, ne sequatur me, sed vt magis seruiat dijs alienis

alienis. Irascetur furor Domini, & delebit te cito. Idèò Esdras, 1. Esdræ 10 separauit mulieres gentiles à Iudæis, cum fletu populi, dicentes: Hæc est causa, quod Deus per inimicos in fugam vos conuertit, quod captiui ducti sumus in Babylonem. Idèò licèt matrimonium res corporalis sit, attamè propter idolatriam, nè alter alterum seduceret, prohibuit Deus dispares fide contrahere matrimonium: & sic in veteri testamento non licuit Iudæo cum gentili muliere contrahere.

Secundò, nascente Euangelio per prædicationem Apostolorum contingebat, quod sæpè vir credidit Euangelio, muliere reclamante, & diuerso. Idèò fuit mora quæstio à Corinthijs ad Paulum, An sic dispares fide verum haberēt Euangelium, & respondit 1. Corin. 7. Si alter coniugum potest & vult cohabitare fideli, id est, si mulier infidelis in fide, attamè vult pacificè cohabitare viro fideli, non debeat eam dimittere, & è diuerso: nam vnum alterū sanctificat, id est, fides vnus facit, vt hæc cohabitatio non sit peccatum. Si autem infidelis vult discedere à fideli, discedat. Non enim subiectus est seruituti frater vel soror huiusmodi, vt sequatur.

Tertiò, iam quæstio est in alio loco, ambo confitètur Christum, catholicus & sectaria sunt baptizati, vtuntur eucharistia, &c. dispares tamen sunt quibusdam articulis & catholicus contentus est vna species, sectaria vult vtramque. Catholicus cibo & carne abstinet ferijs certis, sectaria nullū diem obseruat: catholicus obseruat traditiones Ecclesiæ, ferias. Altera negat, & contemnit Papā & Ecclesiam. An nunc liceat catholico talem ducere? Respondeo, Difficilis est quæstio attamen iuxta opinionem generalem hoc non præcipitur. Secundò, neque prohibetur. Non dicitur, quod non liceat, quandò in potissimo articulo fidei, id est, credendo in Iesum Christum

Christum, concordant, etsi in alijs plerisque articulis & sacramentis discordent: idèd nulli negatur dicere sectariam. Subindè, nunquàm tale coniugium prosperatur aut benè succedit propter perpetuam discordiam & litem. Eccles. 25. Vir & mulier bene sentientes, Deo placent.

Et quoniam sathanas non quiescit excitare animas & discordias, potiùs dissuadendum est tale coniugium, quam consulendum: facit enim discordia vitam omni genere peccatorum coinquinatam. Idèd & statutum Ecclesiæ est, 28. q. Non oportet cum hominibus hæreticis miscere connubia vel filias dant, sed potiùs accipere, si tamen profitentur se futuros Christianos & catholicos &c. Accipere tamen potest, inquit, si profitentur se futuros catholicos, autem periculosum est, & contra statutum Ecclesiæ &c. spes tamen & fiducia, vt trahatur alter coniugium ad fidem catholicam, excusat inquantum potest, si hoc promissum est, & non sequitur, respondeat Deo, &c.

AN VOTVM OBLIGET.
TITVLVS CXXXII.

PRIMO, scriptura multa loquitur & septem de voto emisso, & concludit, quòd homo teneatur hoc seruare quòd promissit. Deut. 23. dicitur: Cū votū voueris Deo tuo, non tarderis reddere, &c. Eccles. 5. Si quid vouisti Deo, ne moreris reddere: displicet enim ei stulta & infidelis promissio. Igitur quòd cumque voueris, redde. Multo melius est non vouere quàm post votum promissa non reddere, & Dauid Psal. 75. Vouete & reddite Domino &c.

Secundò, vota media sunt, quibus expeditius seruantur præcepta, promouent obedientiam Dei & prælatorum: similiter vitant concupiscentiam alieni